

[Økonomiministeren.]

områder, som er præget af stærk efterspørgselsstigning, således at man på disse felter tør regne med en fortsat produktionsudvidelse i de nordiske lande. Det var ud fra denne betragtning, at samarbejdsudvalget besluttede sig til at søge det ikke mindst fra danske synspunkter vigtige maskinområde inddraget i fællesmarkedsplanen, selv om dette vareområde ikke var omhandlet i Harpsundprotokollen.

Planen medtager varer, hvoraf eksporten fra Danmark til de tre andre lande i 1955 udgjorde op imod 600 mill. kr. Heraf var en eksport til en samlet værdi af næsten 450 mill. kr. genstand for følelige toldsats og kvantitative restriktioner, hvis fjernelse må antages at åbne mulighed for en betydelig eksportudvidelse. Det større marked kan desuden give grundlag for udvikling af en konkurrencedygtig produktion og eksport af varer, som før har været hæmmet eller umuliggjort på grund af de mere begrænsede afsætningsmuligheder på det danske marked. Endelig vil en udvidet specialisering og arbejdsdeling inden for Norden styrke danske erhvervs konkurrencestilling på eksportmarkederne i udenforstående lande. Det er en side af et nordisk fællesmarkeds virkninger, som jeg tror vil vise sig særlig betydningsfuld efter en eventuel dansk tilslutning til et vesteuropæisk frihandelsområde.

En fjernelse af toldsats og kvantitative restriktioner over for de andre nordiske lande vil givetvis frembyde problemer for en række danske industrier. Jeg er imidlertid overbevist om, at man fra dansk side har opnået overgangsordninger for de mere vanskeligt stillede industrier, således at disse får fornøden tid til at rationalisere eller omlægge deres produktion.

Spørgsmålet om inddragelse af yderligere vareområder i samarbejdsudvalgets undersøgelser blev drøftet mellem samarbejdsministrene på et møde i Norge i juli sidste år. Der opnåedes her enighed om det synspunkt, at dannelsen af et nordisk fællesmarked inden for et vesteuropæisk frihandelsområde måtte forudsætte, at det nordiske marked fik samme varemæssige udstrækning som frihandelsområdet. Det var derfor vigtigt, at de resterende industrivarer straks blev taget op til undersøgelse, således

at der i givet fald kunne fremlægges en plan for et nordisk marked omfattende alle industrivarer.

I tilknytning hertil fremkom fra norsk side et stærkt ønske om, at fisk og fiskeprodukter ligeledes blev inddraget i de videre undersøgelser. Fra dansk side gjorde vi tilsvarende synspunkter gældende med hensyn til landbrugsvarer, herunder industrielt forarbejdede landbrugsprodukter.

Vi har fra dansk side lagt megen vægt på, at samarbejdsudvalgets beretning kom til at indeholde en omtale af landbrugsvarernes stilling i det nordiske økonomiske samarbejde, der lå på linje med de synspunkter, man har fremført under drøftelserne i OEEC om disse varers placering i et vesteuropæisk frihandelsområde. Når henses til, hvilke vanskeligheder dette vareområde ud fra økonomisk-politiske synspunkter frembyder i alle de tre andre nordiske lande, må man sige, at der er udfoldet betydelige bestræbelser på at imødekomme danske synspunkter i denne sag. I samarbejdsudvalgets beretning udtales, at uanset resultaterne af forhandlingerne om frihandelsområde vedrørende landbrugsvarerne bør samarbejdet mellem de nordiske lande på landbrugsområdet styrkes og udbygges med henblik på at udvide den nordiske samhandel med landbrugsvarer på områder, hvor de fire landes landbrugsproduktioner kompletterer hverandre.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om forslaget til en fælles nordisk toldtarif. En overgang til denne tarif indebærer en stigning i det gennemsnitlige danske toldniveau beregnet i procent af importværdien i 1955 fra 1,3 til 3,1. En hovedårsag hertil er, at det gennemsnitlige toldniveau i de tre andre lande ligger væsentligt over det nuværende danske niveau. Det gælder såvel for en række råvarer og halvfabrikata som for et stort antal færdigvarer. Råvarer er som hovedregel foreslået toldfri i den nordiske tarif, men inden for kemikalieområdet findes dog enkelte vigtige undtagelser. For halvfabrikata har man aftalt toldsats på mellem 3 og 8 pct. For en dansk betragtning samler opmærksomheden sig her om den foreslåede told af størrelsesordenen 6-8 pct. på jern- og stålprodukter, idet disse hidtil har været toldfri i Danmark. Jeg skal komme tilbage til spørgsmålet om virknin-